

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

an 54 Lei
jumătate 27 Lei
America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir măreț odată 3 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei

Cum a înviat Isus.

După ce a trecut ziua Sâmbetei, când începea să lumineze înspre ziua dintâi, care vine după noaptea, Maria Magdalina și ceilalți Marie au început să vadă mormântul. Și iată că s'a făcut un cutremur de pământ; căci un înger al Domnului pogorî din ceruri și a prăvălit piatra dela într-o parte a mormântului, și a șezut pe ea. Infățișarea era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. Străjerii au tremurat de frică și au rămas niște morți. Dar îngerul a luat cuvântul și a spus:

— Nu vă temeți, căci știu că voi căutați pe Isus, care a fost răstignit. Nu este aici, a înviat, acum șisese. Veniți de vedeți locul unde zăcea trupul și duceți-vă repede, de spuneți ucenicilor că a înviat din morți.

Iată că el merge înaintea voastră în Galilea; acolo îl veți vedea. Iată că v'am spus lucrul acesta. — Matei Evanghelistul, 28, 1—7.

Domnul cu adevărat a înviat.

Fiind seară în ziua aceea, în ziua cea dintâi după săptămâni și ușile fiind încuiate unde erau adunați pentru frica iudeilor, venit-a Isus și stătu la mijloc și a zis lor: Pace vouă! Și zicând le-a arătat mâinile și coasta sa. Și ucenicii s'au bucurat văzând pe Domnul. — Matei, 28, 19—20.

Isus a dobândit lumea prin înviere.

Acum Hristos a înviat din morți. El este cel dintâi rod dintre cei morți. Căci dacă moartea a venit printr'un om, tot printr'un om a venit și viața morților. Și cum toți mor în Adam, tot toți vor învia în Hristos; dar fiecare la rândul cetei lui. Hristos este cel dintâi rod; apoi venirea lui, ceice sunt ai lui Hristos — Pavel apostolul către Corinteni I, 15, 29—23.

De ce poate să vadă pe Isus cel înviat?

Luminează lumina credinții în sufletele noastre? Arde focul dragostei dumnezeiești în sufletele voastre? Vedeți voi pe Domnul înviat din morți? El a înviat. Toată creștinătatea cântă cântarea de biruință: *Hristos a înviat!* Și toții răspundem: *Adevărat că a înviat!* Dar cum adevărat a înviat. Il vedeți voi? Vi-s'a arătat vouă?

Dacă sufletul vostru este curat, dacă inima voastră arde de dragostea lui Dumnezeu, voi veți fi fericiți, căci voi vedeți pe Dumnezeu. Domnul înviat din morți vi-s'a arătat vouă și vă luminează cuvântul Domnului întru noi: „Cu cât vă rădăciți fericiți cei ce n'au vădut și au vădut! (Episcopul Iuliu al Gherlii în Epistola Pastorală de Paști.)

Sărbătoarea Învierii.

De A. Melin.

Zărilor sunt pline de lumină dulce, mângăietoare. Pomii de prin grădini tresaltă în podoabă aleasă de muguri și livezile se umplu de floare. Peste văi și peste culmi zimbește primăvara. Fiecare întreaga întinerește. Și cu dânsa întineresc și sufletele noastre. Chiar și frunțile bătrânilor se mai înmoaie de creștele lor cele multe. Se îndreaptă de spate și moșnegii cei împovărați de iarna vieții. Le joacă azi și lor ochii în raze căldute de soare. Toate inimile se alintă în valuri de nădejde nouă, căci tărâștile văzduhului trinut viață proaspătă în tot cuprinsul.

Și, iată, în aceeași vreme cu mângăierile primăverii, ne dă și sfânta noastră lege creștinească prinosul ei de bucurii și de îndemnuri adânci. Bunătatea părintească a Ziditorului are pentru noi oamenii și alte belșuguri de mângăieri și de întăriri. Din adâncuri de vremi ne vine, an de an, adevărul învierii Fiului lui Dumnezeu, care a suferit moarte pentru răutățile lumii. Undeva departe, într'un afund de țară, Fiul dumnezeesc a fost batjocorit și scuipat de fiii oamenilor, a fost chiar bătut, încununat cu spini și ținut cu piroane pe lemnul de chinuri cumplite al crucii. Mielul cel blând, care n'a făcut decât bine, vindecând ologi și orbi, mântuind îndrăciți și înviind morți, a fost ridicat pe lemn de ocară, încât a trebuit să moară, ca un ticălos, între doi tâlhari mai săngeroși decât fiarele codrului. Hristos a fost ucis de răutatea fiilor veacului său. S'a stins cu buzele arse de sete și cu palmile sfârticate de cuie. A închis ochii cu blândețe, fără să blasteme și fără să hulească. A murit iertând pe chinătorii săi. »Doamne iartă-le lor, că nu știu ce fac.«

Și mormântul de piatră nesimțitoare a închis cu Isus toată bunătatea pământului, tot binele din lume. Ușa cea grea a mormântului a încuiat pe cel necuprins, zăvorîndu-i sfântul grai mân-

găietor și preasfintele mâini, cari n'au făcut decât minuni. Și ucenicii lui au rămas ca muți de durere. S'au ascuns de groază. Au împietrit mai tare decât stânca răsturnată peste mormânt. Și văzduhul s'a cutremurat, cerul s'a umplut de întuneric, încât părea că lumea toată și-a găsit sfârșitul în negura unei periri grozave. Ca la ziua de apoi.

Însă a venit biruința. Ingerul Domnului s'a pogorît din ceriu, strălucitor ca zăpada, și cătușile morții s'au rupt. Domnul a ieșit din sticaciunea putrezirii și s'a arătat luminat, ca învățătura pe care o propovăduise. Adevărul și dreptatea au biruit. Bunătatea, sfințenia și îndelungă răbdarea lui Isus nu puteau să rămână în mucezala și uitarea unei gropi, ci ele au strălucit peste lume prin glorioasa înviere. Lumea era apăsată de fărâdelegi, era copleșită de ticăloșie. Cei buni, cei cu frică de Dumnezeu, stăteau ascunși. Învățăceii Domnului nu cutezau să se mai arete pe ulițele năpădite de răutăți ale Ierusalimului.

Și chiar când besna era mai mare, ticăloșia mai cumplită, s'a deschis geana Răsăritului, s'au rupt pecetele morții, și, în razele soarelui care lumina dealurile pleșuve ale Palestinei, Hristos a ieșit din groapa stricăciunii. Moartea a fost învinsă, stricăciunea a fost sfărmată. S'a arătat marea și sfânta primăvară a creștinătății biruitoare.

Ce frumos vor fi cântat în dimineața aceea pasările în chiparoșii grădinilor din Ierusalim. Și ce dulce va fi fost lumina soarelui peste dealurile Palestinei! Și cum vor fi tresărit de bucurie învățăceii Domnului, când au auzit din gura mironosițelor femei marea veste a învierii. Bucuria lor a fost atât de mare, încât ea s'a prelungit peste toate veacurile, a ajuns până la noi și va trece până la sfârșitul lumii.

Ne bucurăm și noi de minunea învierii. Ne bucurăm cu mic cu mare, fiindcă ea ne grăește și nouă și ne

umple sufletele de lumină. Copilașii noștri saltă de bucurie nemăsurată când văd ouăle roșii. Ochii le strălucesc. Se bucură și bunicile gârbovite când se apropie cu lumina aprinsă de praznicul de dimineață. Preoții îmbracă celea mai frumoase odăjdii. Diecii se întrec în celea mai sărbătorești tropare. Bucuria învierii se îmbină cu suflarea de trezire a firii, cu domolul cântec al mugurilor ce se leagănă în aripi de zefir.

Și cum să nu ne bucurăm, când învierea ne cheazășuește și nouă siguranța învierii din toate durerile și năcazurile noastre! Nimic ce e bun și sfânt, ce e ales și curat, nu se prăpădește în lume, ci se înalță la izbândă, ca Hristos din groapa morții.

Am fost copleșiți de iarna durerilor? Am stat ascunși de groaza răutății fiilor veacului acestuia? Suntem neîndreptățiți, bajocoriți și dați înapoi în silințele noastre spre ce e bun, măreț și sfânt? Ne secătuiesc boli trupești și ne sugrumă asupririle celor fără Dumnezeu? Ne răstignesc vameșii și fariseii? Suntem în pragurile mormântului? Purtăm pe frunți răni și sudori de sânge? Lumea e rea și astăzi, ca pe vremea patimilor Domnului?

Vom învia! N'a înviat și Hristos? N'a biruit El toate durerile și păgânătățile? Nu înfloresc pomii iarăș și iarăș, după toate gerurile iernii? Nu lucește soarele după ori câte înghețuri?

Să căutăm la primăvara care adie în acestea zile de sărbătoare. Și să ne coborim cu gândul la minunea de demult. Ea ne cheazășuește veșnicia sufletelor și, mai aproape, biruința asupra tuturor durerilor și năcazurilor cene-ar paște.

Cu ochii la mugurii ce înfloresc și cu mintea la Hristos biruitorul morții, vă zicem tuturor, cu drag:

Hristos a înviat!

Noaptea Învierii.

*Cu sulii lungi și îmbrăcați în zale
Soldații stau veghind în noaptea deasă.
Pământul e cuprins de-adâncă jale
Și jale s'a lăsat în orice casă.*

*Străjerii stau tăcuți, păzind mormântul,
În care e Isus Mântuitorul
Și-asteaptă în tăcere 'ntreg pământul
Să 'nvie de-viață Dătătorul...*

*Minune negrăită se petrece:
Din cer un suflu dulce se desprinde
Și-adorm străjerii lângă piatra rece,
Iar bolta azurie se aprinde.*

*Sigilul de pe piatră cade 'n țărână,
Pământul se cutremură de-odată
Și piatra grea de-o parte se răstoarnă —
Isus Nazarineanul se arată!*

*

*Veniți dar, mai curând de dimineață
Cu purtătoarele de mir mușeri,
Să căpătăm tărie de viață
Din harul scump al sfintei învieri!*

T. Megieșan.

Cum stă lumea și țara.

Pomenirea lui Badea Gheorghe dela Băsești.

Badea Gheorghe Pop de Băsești a fost unul dintre cei mai neînfricați luptători pentru drepturile noastre în vechea țară ungurească. Ne aducem aminte, că inimosul moșneag a murit chiar pe vremea când Ardealul se smulgea din mâinile dușmanilor noștri de veacuri. Badea Gheorghe a fost îngropat în ploaia de gloanțe a hoardelor ungurești. De curând familia sa i-a ridicat la mormânt o frumoasă piatră de pomenire, care a fost desvălăită cu multă pietate în ziua de Vinerea Patimilor. Slujba a făcut-o însuși Preasfințitul Iuliu, episcopul Gherlii, fiind de față mai mulți conducători ai Partidului Național, în frunte cu dl Iuliu Maniu.

„Câmpul Libertății“ e uitat?

Adunarea cea mare de pe „Câmpul Libertății“ din 1848 va rămânea deapururi în inimile românești o faptă de covârșitoare însemnătate pentru istoria neamului nostru, căci acolo s'a vădit mai strălucit dorul după libertate națională al părinților noștri. Acolo au făgăduit cei patruzeci de mii de mucenici ai Ardealului cu poetul Mureșianu:

*Murim mai bine 'n luptă
Cu glorie deplină
Decât să fim sclavi iarăș
În vechiul nost pământ!*

Și au zis cu mâinile înălțate spre ceru:
Jurăm, că vom susținea totdeauna națiunea noastră română. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Pentru a ținea pururea vie în inimile tineresti asemenea simțiri înălțătoare, școlile din Blaj fac la ziua de 3/15 Maiu în fiecare an mari serbări, la cari au chemat și chiamă școli din toată țara, atât de dincoace cât și de dincolo de Carpați, ca folosul să fie cât mai mare și mai adânc. Acestea serbări au fost adevărate praznice naționale în toți anii de când am scăpat de lanțurile robiei. Anul trecut au fost la Blaj și numeroase școli din vechiul regat, iar elevii și profesorii acelora s'au depărtat cu celea mai puternice impresii. Pășiau printre zidurile vechi ale Blajului și pe pajiștea de pe Câmpul Libertății ca prin adevăratul Ierusalim al neamului, cum i-a zis Blajului ministrul Banu, care încă a fost de față. Și tot Domnia Sa a mai zis, că *Blajul este viața din plin și cetatea sfântă a apărării sufletului românesc*. Atât de tare s'au înrădăcinat aceste mărețe serbări în sufletul tinerimii școlare de pretutindeni, încât prin prezența celor zecé mii de tineri, cari le-au văzut anul trecut, ele păreau a fi ridicate la înălțimea unor serbări naționale statornice, cari se vor ținea an de an pe pământul Blajului până când va mai fi pe lume o inimă tine-rească ce bate românește.

Iată însă, că în zilele din urmă jurnalele dela București tipăresc o chemare, semnată de dl Nae Dumitrescu, președintele Societății Tinerimea Română, în care școlarii sunt chemați la București pe zilele de 14 și 15 Mai, la întrecerile de învățătură pe cari le aranjază numita societate. Acestea întreceri până acum au fost ținute totdeauna în luna Iunie, zilele dintâi. Și foarte de neînțeles e, de ce Societatea Tinerimea Română și-a schimbat terminul ei obișnuit de întreceri, punându-l tocmai pe zilele, când școlile ar fi să vie la Câmpul Libertății? Ori doară conducătorii acelei societăți n'au avut prilejul să cetească dările de seamă foarte lungi pe cari le-au publicat toate gazetele în Mai anul trecut și în anii de mai 'na-

inte despre serbările dela Blaj? Sau Câmpul Libertății poate să fie uitat așa de curând?

Dl ministru Banu zicea anul trecut:

— *Aici trebuie să vie toată tinerimea țării, ca la un Ierusalim al reinvierii noastre! —* Și când ar putea să vie școlăria țării la Blaj decât atunci când se prăsnuește tocmai cel mai măreț moment din istoria românescului Blaj?

Conducătorii școlilor noastre au rugat de curând pe d. N. Dumitrescu, să aibă în binevoitoare luare aminte terminul serbărilor dela Blaj, cari sunt legate de 15 Mai prin trecutul și prin măreția lor. Răspuns încă n'a sosit.

Oricum va fi însă răspunsul dela Societatea Tinerimea Română, serbările școlare de pe Câmpul Libertății se vor ținea, căci ele au trecut în conștiința multimilor. Păcat ar fi însă, ca ele să fie scăzute prin alte chemări, cari ar slăbi tradiții consfințite.

Dela Români din Serbia.

Frații noștri buni cari au rămas între hotarele celea nouă ale Serbiei, dau semne bune de viață națională. La alegerile din urmă cari s'au făcut în țara regelui Alexandru, Români din părțile sârbești ale Bănatului încă și-au pus candidați și au reușit să aleagă deputat al lor pe avocatul *Dr. Ioan Jianu* din Alibunar.

Constituția a fost iscălită.

După multe hărțuiri, dupăcum scriam în numărul trecut al gazetei, Constituția a fost votată în ziua de 26 Martie. Opoziția nu era de față, precum de mai înainte vestise. Sașii au votat contra. Dl Nicolae Iorga era acolo, dar n'a votat. Domnia sa a spus, că liberalii nu au toată încrederea țării, ca să voteze o lege așa de însemnată, cum este legea de temelie a statului. Dar dacă ea va fi votată și Regele își pune iscălitura sub dânsa, atunci va recunoaște-o, rămânând să se poată îndrepta de alții ce este rău.

A doua zi după votare, adică Miercuri în 28 Martie, toți miniștrii s'au înfățișat la Palat împreună cu Președinții Corpurilor Legiuitoare, spre a supune Regelui spre semnare noua Constituție. Dl prim-ministru Ionel Brătianu a citit un raport despre voturile Parlamentului, la care a răspuns Majestatea Sa Regele, zicând că întărește și sancționează legea pe care au votat-o Corpurile Legiuitoare. Apoi și-a pus iscălitura. Ministrul de justiție a apăsat lângă iscălitură pecetea țării. Cu acest prilej M. S. Regele a dat ministrilor decorații.

După ce s'au făcut acestea, parlamentarii guvernului s'au adunat la un ceai, dat în palatul ministerului de externe. În București s'au făcut părăzi pentru iscălitura și întărirea Constituției. Au fost puse steaguri.

Ce zice opoziția.

Partidele de împotrivre, adică Partidul Național și cel Tărănesc, neluând parte la votarea Constituției, au arătat că nu vor recunoaște-o, nici după votare. Și precum au arătat, așa au grăit și după ce ea a fost votată. Astfel în ședința dela 28 Martie a Camerii, dl Mihalache a cetit în numele opoziției o declarație, în care se spune, că Partidul Național și cel Tărănesc socotesc această Constituție „fără putere de lege“, fiindcă ea s'a născut la adăpostul baionetelor. Ceeace s'a născut la adăpostul baionetelor, nu poate trăi decât prin baionete — a încheiat dl Mihalache.

Din această declarație se vede lămurit, că opoziția nu se lasă bătută, ci are de gând să dea mai departe lupta în contra guvernului. Partidele de împotriva continuă să țină adunări prin mai multe orașe din vechiul regat și poate și prin Ardeal. E vorba de altă parte ca Partidul Național să-și țină în curând Congresul general (adunarea cea mare) chiar după Paști, poate.

In potriiva Jidanilor.

De curând iarăș au fost la Iași mișcări în potriiva jidanilor. După o adunare ce s'a ținut în Palatul Universității, mulțimea dela adunare a ieșit pe străzi strigând contra evreilor. Sosind armata, manifestații au fost împrăștiate, dar curând s'au adunat iarăș și au spart ferestrele la o mulțime de case și prăvălii jidovești. Au fost sparte chiar și geamurile dela casele dlui ministru Măzescu. Câțiva evrei întâlniți pe stradă au fost bătuți și răniți. Mai mulți studenți au fost puși la închisoare.

Incăierări la București.

În zilele din urmă se desbătea în Parlamentul din București Legea chiriilor din orașe, adică legea dării în arândă a locuințelor întrecătoare. Planul acestei legi a stârnit mari nemulțămiri și la proprietarii de case și la chiriași. Nici unii nici alții nu prea erau încântați de ea. Ba nici chiar parlamentarii guvernului n'au vrut să-o voteze, decât din supunere față de d. prim-ministru Brătianu.

Înainte de Dumineca Florilor chiriașii din București s'au adunat la »Dacia«, să-și arate nemulțumirile. Tot atunci și tot acolo au vrut să țină și proprietarii o adunare. Chiriașii au luat-o mai din vreme. Însă pe când erau ei în adunare, s'au îngrămădit spre hotelul »Dacia« și proprietarii. Văzându-se unii pe alții, s'au luat la *păruieli*. Chiriașii i-au bătut pe proprietari cu ouă clocite și cu pietrii. Apoi s'au încăierat prin curte și pe străzi. Jandarmii au căutat să facă rânduială, dar chiriașii au pătruns totuși până în Adunarea Deputaților, unde li s'a spus, că paragrafi îngreunători pentru dansii nu au fost băgați în lege.

Un deputat-preot bătut de jandarmi.

În săptămânile trecute Partidele de împotriva au vrut să țină o adunare în comuna Buftea, lângă București. S'au și dus la fața locului mai mulți fruntași din Partidul național și cel țărănesc. Adunarea s'a ținut, însă conducătorii, la urmă, în număr de 17 persoane, au fost arestați de jandarmi și duși la București între baionete. Guvernul se teme adică de revoluție, în vederea căreia a fost trimisă multă armată la Buftea. Dintre cei arestați mai rău a pățit-o Părintele Dr. Dumitru Manu, profesor de teologie în Gherla și deputat. Iată ce mărturisește însuși despre pătîmirea sa în plânsoarea pe care o adresează prim-procurorului din București:

— »Cam la ora 7 seara, când luam cina într'un local din fața postului de jandarmi, am fost invitat la secție de către dl căpitan Mateescu la o convorbire pretenească. Am răspuns acestei invitații. La secția de jandarmi am fost reținut. Împotrindu-mă acestei rețineri, la ordinul d-lui căpitan Mateescu am fost arestat. Zădarnic l-am făcut atent la urmările legale ale unei arestări ilegale. Nead-

mițindu-i calitatea să mă aresteze, a dat ordin să fiu depus la carceră și să mi se pună cătușele.

Târât pe sus de mâni și de picioare la carceră, după ce dl subloc. Vasiliu, punându-mi mâna în gât, m'a trântit la pământ, am fost depus la carceră, odaie obscură cu un singur scaun dela postul de jandarmi Buftea.

Acolo am fost ținut dela ora 7 seara până la ora 1 noaptea, când am fost escortat în bezna nopții până la gară, ca un condamnat, cu patru jandarmi cu armele în mâini. De acolo am fost dus sub escortă la București și am fost depus la cazarma reg. 2 de jandarmi, unde am stat până la ora 12 în ziua de 26 Martie a. c.

Un dar de neînțeles.

Primum dela un om vrednic de toată încrederea din Maramurăș următoarele: »Ministerul agriculturii și domeniilor a dat gratis fabricii de piele »Perl Wolff et Cnie« una sută mii metri cubici de lemn din pădurea aflătoare în hotarul comunei Vișăul de sus, județul Maramurăș. Fabrica numită e tot acolo. — Pentru ce nu s'au dat acelea lemne pe sama școlilor, internatelor, laboratoarelor, sau pentru invalizi, orfani și văduve de război? — În chipul acesta țara »se întărește« și se »edifică« pe nisip.

Bani jidovești în Maramurăș.

Un cetitor al nostru din Borșa Maramurășului ne trimite două petece de hârtie, unul alb, mai mărișor, pe care stă apăsător cu pecete: »50 B Lébovits Salamon, Borsa (Marmaros)«, iar altul mai mic, albastru, pe care stă tipărit ceva cu slove jidovești și dedesubt românește, așa: »20 BANI«. Aceștia sunt bani jidovești de schimb, pe cari Românii noștri îi primesc dela jupânii satelor, dacă cumpără ceva cu bani buni de-ai țării și mai au de primit îndărăt ceva mărunțiș. Tot în comuna Borșa mai sunt și alte hârtii »valută jidovească«, în dosul cărora scrie unguerește: »Israaelita temelkezési egylet« (Însoțirea jidovească de înmormântări).

În care parte a Palestinei se găsește Maramurășul nostru? De când s'a rupt acest frumos colț de țară de România Mare?

Parlamentul s'a închis până după Paști.

Celea din urmă ședințe ale Corpurilor Legiuitoare înainte sărbătorilor, s'au ținut Sâmbătă în 31 Martie. Camera a votat atunci Legea chiriilor. Apoi Parlamentul s'a închis în vederea sărbătorilor Învierii, până la 23 Aprilie. După ședințele de Sâmbătă deputații și senatorii liberali au fost chemați de d. Ionel Brătianu la o consfătuire, în care parlamentarii au fost indemnți, ca în decursul sărbătorilor să coboare între alegători și să le talmăcească noua Constituție.

Turcii s'au stricat cu Rușii.

Din Răsărit vine vestea, că Turcii s'au stricat rău cu Rușii bolșevici. Aceștia sunt foarte nemulțămiiți de purtarea Turcilor la sfatul dela Lozana. Rușii ar fi dorit, ca Turcii să joace precum le fluera ei, ca la poruncă. Cicerin avea aerul să poarte el de nas pe Ismet pașă, căutând să-i învrăjbească pe Turcii cu Puterile celea mari ale Europei, ca bolșevicii să poată pescui în turbure. Turcilor însă le-a venit mintea la loc și nu se lasă duși de căpăstru. De-aici mare mânie în Bolșevicia, care amenință cu dușmănie între Turci și Ruși. Turcii nu se dau însă, ci trag mai bine spre pacea cu lumea apuseană.

Noii canonici ai Blajului.

În Dumineca Florilor au fost introduși în scaunele lor din mănăstirea Blajului noii canonici, Dr. Iuliu Florian și Dr. Alexandru Rusu. Introducerea a făcut-o cu ceremoniile obișnuite Înaltpreasfințitul Mitropolit Vasile.

Noii canonici sunt oameni tineri, despre cari e nădejde bună, că vor lucra din toate puterile pentru înaintarea și fericirea bisericii. Amândoi sunt fii de preoți de pe Câmpie și astfel au fost crescuți în cele mai creștinești împrejurări.

Părintele Dr. Iuliu Florian și-a făcut școlile mai înalte preoțești la Viena și apoi a fost mai mulți ani preot militar încă înainte de război, iar în toată vremea războiului a fost adevărat părinte al bieților noștri feciori. În 1921 a fost numit secretar mitropolitan și apoi trimis părinte sufletesc la maicele călugărițe din Obreja.

Părintele Dr. Alexandru Rusu a studiat teologia la Budapesta, a venit apoi profesor la teologia din Blaj și prefect al Seminarului. A înființat, împreună cu ceilalți profesori dela teologie, revista bisericească »Cultura Creștină«, pe care a condus-o mulți ani. În vremea Consiliului Dirigent a fost referentul bisericii unite. Ocupându-și după aceea din nou postul de profesor la Blaj a fost numit rector al Internatului de băieți și a luat asupra sa totodată și redactarea gazetei bisericești »Unirea«, pe care o conduce și astăzi.

Le dorim din inimă, să trăiască întru mulți ani, spre binele bisericii și al neamului.

„Fetița Orfană“ la Sibiu.

— O frumoasă producție de teatru cu »Fetița Orfană«, piesă de A. Lupeanu-Melin. —

În săptămâna trecută s'a dat la Sibiu în teatrul orașului o foarte frumoasă serbare culturală în numele »Asociațiunii«, unde, pe lângă alte puncte minunate reușite, s'a jucat și »Fetița Orfană«, piesa de teatru, scrisă anume pentru fetițele de școală de d. profesor Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei noastre. Piesa aceasta este scrisă în versuri curgătoare, cărora d. N. Oancea, profesor de muzică și mare meșter de cântări, le-a făcut nește melodii de toată frumusețea, astfel că întreagă piesa s'a cântat de către elevele Școlii superioare de comerț, însoțite de orchestra orașului Sibiu. Producția a fost ceva într'adevăr frumos și înălțător. A fost o lume de vis. Publicul care era de față, în două seri de-arândul nu putea îndestul să se sature de cântecele și de jocurile minunate ale istetelor fetițe de școală. Teatrul din Sibiu a fost vrăjit în lume de basm cu poieni de codru, cu Zine dalbe și ușurele, cu Zefir, mândru ca un fecior de erai, cu săltărețul Greer, cu pitici sglobii, cu Iele involburate și cu dulcea Sfânta Duminecă, ocrotitoarea fetiței orfane. Auzind măstrele cântări și văzând frumoasele fete îmbrăcate în haine strălucitoare, precum și întreagă desfășurarea de lumini de pe scenă, credeai că într'adevăr frăești o lume de poveste.

Iată ce scrie marele jurnal »Universul« dela București în numărul 84, dela 1 Aprilie 1923, despre predarea acestei piese:

»Punctul final a fost »Fetița orfană«, operetă-ferie de Al. Lupeanu-Melin prof. în Blaj, muzica de N. Oancea. Subiectul e următorul: O fetiță orfană se refugiază dinaintea răutății oamenilor într'o poiană din margine de codru. Aici adoarme și visează. Visul ei e sbuciumat la început (actul I.), fiindcă piticii în frunte cu Barbăcot își bat joc de ea. Asemenea o batjocoresc și ielele, iar hârca bătrână

Marțoarea vrea s'o nenorocească și slujiască și mai mult, ducându-și-o de servitoare. Dar iată că Zefir (în act. II), vântul plăcut ce adie în toată lumea, află de cele petrecute și le povestește zinelor, cari se înduioșează de soarta fetiței. În grabă trimite deci pe Zefir, să aducă înaintea lor atât pe fetița cât și pe asupritorii ei, iar pe Iăutarul Greer îl trimite după Sf. Duminecă, să vină și să ia în ocrotirea ei pe orfană. Adunându-se cu toții la olaltă, Sf. Duminecă le face aspră judecată: punând pe pitici în genunchi, blestemând ielele să se prefacă în volburi de care să rădă copiii, iar pe Marțoarea să piară în dosite ponoare și în văi fără soare. Visul se încheie cu dulcea îmbrățișare de mamă în plaiul veșniciei fericite. O lume de basm și de feerie din cele mai strălucite. Muzica reliefează perfect de bine toate nuanțele subtile și delicate ale textului, iar sceneria, danțurile executate ireproșabil, jocul de scenă etc. — meritul incontestabil al d-lui regisor, artist dramatic N. Băilă și al d-rei Dan — au contribuit și mai mult la ridicarea sufletească atât de aleasă a publicului asistent".

Cuvânt de învățătură

a celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolei, pentru sfânta și marea Duminecă a Paștilor.

De este cineva creștin bun și iubitor de Dumnezeu, să se indulcească de acest praznic bun și luminat. De este cineva slugă înțeleaptă, să intre bucurându-se întru bucuria Domnului său. De s'a ostenit cineva postind, să-și ia acum dinarul. De a lucrat cineva din ceasul cel dintâi, să-și ia astăzi dreapta plată. De a venit cineva după ceasul al treilea, mulțumind să prăznuiască. De a ajuns cineva după ceasul al șaselea, nimica să nu se îndoiască, că de nimica nu se va păgubi. De s'a lipsit cineva și de ceasul al nouălea, să se apropie, nimica îndoindu-se. De a ajuns cineva numai în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă, că s'a zăbovit: că milostiv fiind stăpânul, primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi. Odihnește pe cel de al unsprezecelea ceas, ca și pe cel ce i-a lucrat din ceasul cel dintâi. Și pe cel de pe urmă miluește și pe cel dintâi mângâie. Și același plătește și acestuia dăruiește, și faptele primește, și voința cuprinde, și lucrul cinstește și îndemnarea o laudă. Pentru aceasta intrați toți întru bucuria Domnului vostru. Și cei dintâi și cei de ai doilea luați plată. Bogații și săracii împreună dănuțiți. Ceice v'ați înfrânat și cei le-neși cinstiți ziua. Ceice ați postit și ceice n'ați postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul e mult, nimenea să nu iasă flămând. Toți vă îndulciți de ospățul credinței. Toți să luați bogăția bunătății, nimenea să nu plângă pentru sărăcie, că s'a arătat împărăția cea de obște. Nimenea să nu se tânguiască pentru păcate, că iertarea din groapă a răsărit, nimenea să nu se teamă de moarte, că ne-a slobozit pe noi moartea Mântuitorului. Stăns-o-a pe dânsa cea ce a fost ținut de aceea. Prădat-a iadul celce s'a pogorit în iad. Amărātu-l-au pe dânsul, gustând trupul lui: și aceasta mai înainte spunând Isaia a strigat: iadul (zice) s'a amărit, întâmpinându-te pe tine jos. Amăritu-s'a că s'a surpat. Amăritu-s'a că s'a legat. Luat-a trup și de Dumnezeu s'a lovit. Luat-a pământ și s'a întâmpinat cu ceriul. Luat-a ce a văzut, și a căzut întru ce n'a văzut.

Unde-ți este moarte acul? Unde-ți este iadule biruința? Sculatu-s'a Hristos și au căzut dracii, inviat-a Hristos și se bucură ingerii, inviat-a Hristos și viața viețuește. Inviat-a Hristos și nici un mort nu este în groapă. Că Hristos, scuțându-se din morții începătorul celor adormii s'a făcut. Aceluia e mărirea și stăpânirea în vecii vecilor Amin.

Invățături despre familie.

Fiecare știe ce e familia și că aceasta e alcătuită din părinți, copii, rudeni și slugi. Puțini sunt însă aceia, cari își dau seama, că ce chemare are ea, care este scopul ei adevărat. Neștiindu-le acestea, multe familii, în loc să fie un cuib de desfătare și mulțumire sufletească, menite să ocrotească pe cei aparținători lor, sunt o adevărată tortură, un adevărat iad pământesc.

În familie își câștigă omul primele învățături, primele icoane din viața aceasta. După cum acestea au fost bune sau rele, așa va fi și viața lui de mai târziu, pentru că dupăcum zice un proverb: „Familia îl face pe omul om”. Primele icoane rămân neșterse în amintirea copilului și pildele din jurul lui prind rădăcini adânci în sufletul lui, pentru că el așa e făcut, să facă tot ceea ce fac ceilalți. Un proverb zice: „Smochinul care privește mereu pe un alt smochin roditor, sfârșește prin a dobândi el singur smochine”.

Prima cerință a unei vieți liniștite în familie este iubirea și credința. — Acestea sunt pietrele, pe cari trebuie să se razime viața casnică, căci unde lipsesc acestea, acolo „se încuibă iadul, acolo se așează dracii cu grămada, dracii cei spurcați și urlți și de acolo lipsește buna înțelegere între bărbat și femeie”.

Un părinte, care va privi soția și copiii ca o greutate pe capul său, totdeauna va fi morocănos, ursuz și nimic nu se va putea face pe placul lui, va fi totdeauna nemulțumit cu sine însuși și cu ai săi. — Vorbele lui vor fi de ocară și gâlceavă, iar faptele lui de înjosire. În casa aceea nu este pace, nici tihnă, ci plâns fără de mângâiere, zile fără de soare și viața acelei familii tânjește bătută de bruma supărării.

Mama, care este inima familiei, în o atare casă poartă doliul tinereții îngropate și să știți una: își pierde răbdarea, cade într-o boală grea de creeri, prin ce se face uricioasă, pe cum este și bărbatul. Uriciunea intrată în casă greu o mai poți stărpi. — Jertfele nerăbdării sunt copiii nevinovați. Ei nici odată nu vor mai putea fi copii așezați, pașnici, ci totdeauna iuți la mânie și tare simțitori la orice lovire. Acești copii nu se pot feri în viață. Ei vor fi totdeauna pripși în fapte și nu vor fi în stare să judece înainte nici o faptă, după care va urma părerea de rău târzie. Aceasta boală a uriciunii trece apoi din fii în fii și nu arareori ea aduce perirea acelei vițe. Din lipsa dragostei și a credinței se nasc cele mai de multeori patimile cele mai grele, cum este beția și trândăvia.

„Drumul la sărăcie și drumul la temniță începe în crișmă”. Beutura multă strică sângele omului și din acest sânge se nasc copii piperniciți, de cari ușor se leagă boala cea uscată (oftica), ori scrofula, că se sparg grumazii, și e dureros să spui, că se întinde până la al șaptelea neam. Prin această patimă pe lângă că ți-ai prăpădit averea, ce ai avut-o, ai omorât în tine zeci de urmași.

Femeilor, în puterea voastră stă ca pe atari bărbați să-i aduceți la calea cea dreaptă.

„Dacă soțul se va dovedi, că n'are inimă, stomac are de bună seamă. Vedeți de-l câștigați prin bucate bine gătite”.

Fii curate și țineți casele voastre curate, căci „mulțea fără rânduială și nespălată strică pofta de mâncare a bărbatului și îl alungă din casă. Mulți bărbați nu ar îndrăgi crășmele, dacă ar avea femei curate și s'ar simți mai bine acasă decât aiurea”.

Ce frumoasă e o viață familiară plină de îndestulare, voie bună și fericire! Ce copii

blânzi cresc în familiile, unde iubirea și credința stăpănesc. Copiii huiduiți și alungați de ură părintească nicicând nu vor putea fi oameni citovi și cu căpătâi.

„Și voi părinți, nu vă întăriți pe fiii voștri spre mânie, ci îi creșteți întru învățatura și iertarea Domnului”. „Ceartă pe fiul tău și-l fă să lucre”. „Întru toate dându-te pe tine pildă de fapte bune”. — Să vă iubiți dar copiii, dar nu-i iertat ca în această iubire să le treceți cu vederea greșelile lor! Școala familiei mai este în stare să aducă din nou sufletele învrăjbite de răboiu la calea cea adevărată și dela ea depinde viitorul țării și al lumii întregi.

Vieța creștinească, cu frica de Dumnezeu, este temeliea lumii întregi și izvorul ei este familia.

Ce fericit poate fi un părinte, care poate zice aceste vorbe ale unui mare învățat: „Eu sunt creștin dreptcredincios și în această credință vreau să trăiesc și să mor. Dă Doamne, ca nici când copiii și urmașii mei să nu se abată dela această credință”. T. M.

Albina și păianjenul.

Era odată o femeie și avea doi copii: un băiat și o fată. Copiii au plecat amândoi în lume, să-și caute de lucru, pentru că mama lor n'avea putere să-i ție. Băiatul a intrat învățat cel la un țesător de pânză, iar fata căra pietre pentru zidarii cari făceau case. După câțeva vreme, mama lor s'a îmbolnăvit de moarte și a rugat pe un om din satul său, să ducă veste copiilor. Omul, după mult umblet prin lume, a găsit pe băiat și pe când i-a spus omul de ce a venit, băiatul răspunse:

— „Eu ce să-i fac? Las' să moară, că e bătrână și i-a sosit ceasul. Eu nu pot să plec, că prea am mult de lucru”.

Și a rămas băiatul tot la răboiu și a țesut mai departe și n'a plecat.

Pe fată a găsit-o omul, suind schelele cu pietre în poala hainei. Și, când i-a spus omul de ce a venit, fata a lăsat pietrele jos și a început să plângă și a plecat într'un suflet spre casă.

Mamă-sa, când a văzut-o, s'a ridicat din pat și, de multă bucurie, i-s'a limpezit sufletul, dar s'a făcut neagră de supărare, când i-a spus că băiatul n'a vrut să vie. A luat capul fetei între mâini și a sărutat-o pe frunte și a zis:

— „Mă doare că el a uitat de mine tocmai în ceasul morții mele, eu vă iubesc deopotrivă pe amândoi. Il iubesc și-l iert; și, dacă a făcut el cu asta vre-un păcat, să-l judece Dumnezeu, că e drept și puternic, și judecata lui e fără greșală”.

Așa a zis biata mamă; apoi și-a lăsat capul pe căpătâiu și a închis ochii și a murit.

Și în clipa aceea fata s'a făcut albina, iar băiatul păianjen.

Și deatunci păianjenul trăiește singur veșnic singur, fără frați și surori, și fără părinți. El fuge de lumină și veșnic își țese pânza prin locuri întunecoase și e tot posomorit și supărat, iar oamenii îl urgisesc și, oriunde îl află, îi strică pânza și pe el îl fugăresc și-l omoară. Dar albina de-atunci e veselă și toată ziua zboară de pe o floare pe alta și trăiește cu părinții ei și cu frații, și cu surorile la un loc. Iar oamenii o iubesc și o văd cu drag, căci ea cu toții împărțește ceea ce adună și tuturor le dă din mierea ei. Iar casa ei e fagurul cel galben ca soarele; și din ceara albinelor fac creștinii lumânările, pe cari le aprind în ceasul morții și le pun să lumineze sub icoana Maicii Domnului.

Cântecul pribegiei.

Sau jalea Românului dus în țări străine.

Depart'e'n sări spre Răsărit
Acolo unde nu sunt nori,
Acolo unde-i sămănat
Cuprinsul tot cu mii de flori,
Acolo-i scumpă țara mea,
Acolo e sătuțul meu,
Acol'am început să-l știu
Și să-l cunosc pe Dumnezeu.
Să vezi la noi în sărbători
Ce hori se 'ntind în luncă
Ce răs și glume 'n șezători
Când torc neveste'n furcă.
Pe unde pribegesc acum?
Christos ne miluiască,
Nu-i si în care vre-un creștin
Să nu se schilăvească.
Căci lucru-i tot prin celi fabrici,
O! nu le rabde Sfântul,
Și chiar atunci când nu gândești
Te-a înghițit pământul.
Doar ieri pe-al Sastei dela noi
La prins un script de moară,
Și-n cumpene-i, ca până'n zori
Sărmanul să nu moară.
Ajută-mi Doamne să mă văd
Iar sântos acasă,
Să-mi văd nevasta și ce am,
Să-mi văd și pe Tânasă.
Să-l duc cu mine la ogor
Și să-l învăț tot lucru
Să-i placă judelei de el
Și să mă facă cuscru.
Și-apoi să-i spun că nu-i păcat
Mai mare'n lumea asta
Decât să-ți lași bordeiul tău.
Copiii și nevasta.

Iuliu Domșa, Inv.

Izvorul.

Trei călători se întâlnesc într-o dimineață lângă un izvor: Unul era muncitor, altul un bătrân și al treilea un copilandru, care căuta o oale rătăcită.

De-asupra izvorului, pe o piatră, se aflau scrise aceste cuvinte: „Fii ca mine!”

Dupăce beură de-și potoliră setea, cei trei călători căutară să priceapă înțelesul cuvintelor de pe piatră.

Muncitorul zise: — Izvorul își plimbă apa printr'un ținut întins, și-o amestecă cu pârăie, cu flori și ajunge fluviu mare. Serisul de pe piatră va să zică dar, că trebuie să muncim nelăcetat spre a ne îmbogăți! Bătrânul zise: Eu cred că e altceva. Izvorul alină setea celor trei beu din el. Pilda lui ne învață să fim folositori aproapelui nostru.

Copilandru asculta în tăcere. Ceilalți îl întrebară și pe el, ce crede de scrisul de pe piatră? El răspunse limpede: Apa izvorului nu e bună de nimic, dacă nu e curată. Cum se murdărește, nici omul și nici chiar dobitoacele nu o beau. Ca să fim oameni întregi, trebuie să fim curați și la trup și la suflet.

Numele de mamă.

Cea mai frumoasă vorbă 'n lume,
Cel mai iubit, mai dulce nume

E mamă.

Sub soare nu-i nici un cuvânt
Atât de-adânc, atât de sfânt

Ca mamă.

Prima lecție.

Slujba Botezului se terminase cu bine. Pe capetele îngrijit pieptenate ale credincioșilor stropii de apă sfințită străluciau ca nește boabe de nestimate, menite să curețe sufletele de păcate și să le împace cu Dumnezeu. De odată în ușa sf. altar apare figura de sfânt a păr. Vasile. Pe părul de pe cap și din barbă albul iernii lucia ca o podoabă de argint. În colo fața sa era tot sănătate și din ochii lui vii ieșiau schinte aprinse, cari turburau privirile celor păcătoși.

— Dragii mei, — începu păr. Vasile cu glasul puțin obosit, dar plin de dulceață. — Vremile s'au mai ostoiat. Bătaia e sfârșită. Pacea și liniștea se va instăpâni în curând pe toată țara. Se cade, ca și noi, să ne apucăm de muncă, să nu zăbovim, ca să nu rămânem îndărătul tuturor. De aceea vă fac cunoscut, că după cum m'am înțeles cu dl învățător, Dumineca viitoare se va începe școala. Duminecă după sf. slujbă să vină la școală întreg curatoratul, senatul școlastic, toți băieții de școală și cei dela școala de repetiție, ca să cerem ajutorul lui Dumnezeu, pentru reînceperea prelegerilor. Așa dar nime să nu lipsească, — și terminând bătrânul împărți anafora credincioșilor, cari plini de respect sărutau mâna părintelui lor.

— De ce ne chiamă părintele oare Duminecă la școală, căci doar prelegerile vor începe numai Luni? — întreba câte unul mai curios.

— D'apoi nu ști, că în mai multe rânduri au fost încuartați cătane în școala noastră și părintele a poruncit să se curețe, ca să nu fi rămas ceva sămânță de boale în ea și poate va vrea să facă sfeștanie.

— Așa va fi de bună seamă, — întăria alții.

Dumineca viitoare s'ita slujbă se sfârși mai curund, ca altădată. Toți grăbiră la școală. Aci rămaseră surprinși de cele ce văzură. Deși era timp de iarnă, cu toate acestea sala era împodobită cu crengi de verdeață. Dl învățător găsise în grădina domnească câțiva brazi de toată frumuseța. Aduse un car de crengulețe, cu cari împodobise de minune sala. Pe perețele din dosul catedrei, încunjurate cu decoruri de țesături alese, doue stegulețe în culorile atât de dragi noue, parcă surideau vesel tuturor, celor ce intrau, căci toate fețele, cari le priveau, căpătau o strălucire de veselie și mândrie.

Dupăce băieții rânduiți de dl învățător se așezară cumiști în bănci, membrii curatoratului și a senatului luară și ei loc pe scaunele de-a lungul pereților.

Peste întreagă sala se instăpâni o atmosferă de sărbătoare; nime nu întreba, ce are să urmeze, fiecine era însă convins, că are să urmeze ceva neobicinuit. În sfârșit când totul fu isprăvit, apărură păr. Vasile. Ochii săi aveau și azi priviri schinteietoare, dar parecă din fiecare o boabă de lacrimă stă gata să alunece. Privind peste mulțimea, care se ridicase, părintele voi să înceapă a le vorbi, dar simți, că glasul i-se înecă și simțemintele sale nu vor putea fi îmbrăcate în hainele vorbii, își scoase deci batista și-și șterse ochii umezi.

— Dragii mei fii, — începu el sforțându-se, — nici odată, de când Dumnezeu mi-a hotărât, să vă fiu părinte sufletesc, n'am avut așa clipe sfinte și mărețe, ca cele de azi. Azi s'a prăbușit cu totul vechia stăpânie, care ne ținuse legați multe veacuri, de a rândul; care se silia să ne obicinuiască cu alte datini și să ne învețe o limbă străină de scumpa noastră limbă românească, dulce ca mierea. Azi nu mai suntem nevoiți, să ne luăm advocați, ca să tălmăcească, ceea ce dorim, când avem de

lucru pe la cele deregătorii, pentru că azi noi stăpânim pământul ăsta sfânt, pe care ne-am născut și pentru care copiii noștri au murit pe stâncile înzăpezite ale Tirolului, ori pe câmpiile neprietinoase ale Rusiei; astăzi țara asta, Ardealul ăsta scump, cuibul acesta de vulturi, a trecut din voia noastră, sub stăpânirea viteazului rege Ferdinand al României, alipindu-se de țara asta de viteji, și ei frați de ai noștri, făcând o singură țară, mare și puternică, România mare, liberă și în veci neatârnată de nime... și păr. Vasile se opri. Simția, cum emoția îl stăpânește, cum i-se bate inima și glasul i-se înecă. A fost o clipă de tăcere, pe care toți o folosiră, să-și ștergă ochii umezi, și să înecă câte o lacrimă, ce li ieșea din fundul inimei.

— Și acum dle învățător, reîncepu bătrânul după o clipă, — începe-ți lecția.

Învățătorul, un tiner absolvent al școlai normale, potrivindu-și legătura la gât, căci i-se părea, că-l prea strânge, începu: Dragi copii și oameni buni! Sunt aproape 20 de veacuri, de când strămoșii noștri au fost aduși pe aceste plaiuri, binecuvântate de Dumnezeu cu toate bunătățile și bogățiile. Și n'a trecut nici odată un veac întreg, fără ca, neamuri străine, să nu năvălească peste pacinicii locuitori, cari și atunci, ca și acuma, lucrau moșia strămoșească, însoțiți de cântecul ciocârliei, care, ea cea dintâi le ieșea în cale, când veniau în zorii zilei, să spargă glia, din care aburia puterea de viață, — ori pășteau pe coastele pline de flori și verdeață turmele albe de oi, cari se mișcau a lené după sunetul fluerului și dangătul clopotului de cioaie. Și pe cum, câte odată primăvara, când se topește pe neașteptate zăpada la munți, vin apele umflate și toate pârăiele ies din alvie și șuvoaile nimicesc tot ce le stă în cale, întocmai se reslăiau peste țară și prăpădiau hunii și capcâni, toată truda și agoniseala bieților români. Și numai prin tufișurile îndesate și întunecoase ale codrilor, prin peșterile și crepăturile munților se mai puteau mântui de puhoiul nesăturațiilor vrăjmași nenorociții noștri strămoși. Și apoi după ce hainii prădau tot, luau și furau tot, ce întâlneau în cale, de lăsau pe urma lor numai prăpăd, numai cenușe și hoituri de oameni și dobitoace, și se duceau mai departe, ca un nour de lăcuste, ca să ducă și în alte părți jelea și moartea, — numai atunci de abia cutezau bieții locuitori ai satelor, să iasă din ascunzișurile lor, să ofteze pe ruinele muncii lor, și căutând cu ochii plini de lacrimi spre cerul sfânt al lui Dumnezeu, de unde le vinia toată nădejdea de bine, să-și facă alte scule, alte unelte, cum bruma de ei mai puteau, și să reînceapă a reclădi și reface, ceea ce furia nesăturată a celor fără de inimă a nimicit. Și credința în puterea Celui de sus și nădejdea tare în mila și ajutorul Lui, le înviorau puterile, ca să cuteze a aduna, ce alții au risipit. Și tot așa a mers asta veacuri de-a rândul, până ce țara asta, cu mișelie și înșelăciune, a ajuns sub stăpânirea celui mai trufaș, celui mai viclean și celui mai mișel neam de oameni. Și ceea ce n'a putut face turcul și tatarul, a încercat să facă unгурul. A început, încetul cu încetul, să ne despoaie de toate, zi de zi să ne răpească tot ce aveam, pentru ca, în sfârșit, ca un pom, din care s'a scurs sucul, care-i da viață, să ne trezim și noi Români, că suntem singuri în lume, fără vlagă de viață și că ne stingem, ori pierim de pe fața pământului. Dar nu li-a ajutat Dumnezeu, căci Părintele cel ceresc a sădit în sufletul nostru dragostea de limbă și de neam, și simțul acesta sfânt a fost mai tare, ca toate aleșuirile celui pismaș și rău. Și nu ni-au putut zdrobi cum ar fi vrut, fără, întocmai ca creanga de arbor, pe care o îndoi, iar când

o lași din mână iar își ia forma, ce a avut-o înainte, așa și noi, din ce cercuam să ne încovoaiem mai tare, din ce ne obliam mai vânjos și ridicam fruntea în sus.

Și Dumnezeu, care a cunoscut chinurile și năcazurile prin cari am trecut, — la tronul, căruia s'au ridicat așa de adese vaietele și suspinele noastre, — căruia i-a fost milă de vâstarele neamului nostru, ce își vărsau sângele pe toate câmpurile de luptă, numai ca, să întărească și susțină stăpânirea celor ce ni-ar fi zdrobit, de ar fi putut, — Dumnezeu a pus gândul bun și cuminte în bărbații cu mințile luminate din țările apusului, pe cari încă îi durea soarta noastră, că doar ne erau neamuri din același trupină, — și i-a îmbărbătat, să strige în gura mare: destul a fost cu bătaia, destule milioane de oameni au pierit, să fie pace, și fiecare nație și fiecare neam de om, sub orice împărăție ar fi, să se unească cu toții la oaltă: sârbu cu sârbu, italienii cu italienii, românii cu românii. Și astfel dragii copii și oameni buni, țara asta românească, — și învățătorul arată o hartă, — țara asta, care era mai înainte ca un chiflu, astăzi, uitați-vă, se pornește pe apa asta mare, care e Tisa, merge în sus până la izvoarele ei, apoi trece în Basarabia și pe altă apă se scoboară în jos și rupând un petec bun din Dobrogea, care încă a fost odată țară românească, se duce înainte pe cursul Dunării. Și din chiflu s'a făcut o pită mare și albă și bună.

— Dumnezeu, să ni-o țină în vecii vecilor! — strigă părintele cu glasul înduioșat.

— Să te auză Dumnezeu! Amin! adăuseră câțiva curatori mai bătrâni.

— Și acum, ca să închieiem lecția cea dintâi, voi copii, cari știți scrie și aveți la voi tăblițe și caiete, scrieți aceste rânduri, pe cari le învățați pe de rost:

Lăudați-l că e mare Dumnezeu,
Ce a păzit cu mână tare
Pe Român, poporul său.

El din veci ni-a fost părinte și stăpân,
Nici de astăzi înainte n'o să uite pe Român
A. C. Domșa.

Jalea mea.

Feciorașul despre care scrisesem, că a fost înjunghiat și schilăvit într-o bătaie tinerească, ne mai trimite următoarele versuri:

Frunză verde mărăcină,
Vai amar, amar de mine,
C'a picat răul pe mine!
Sui în deal, cobor în vale
Și-mi petrec ziua cu jale,
Dealul sui, valea cobor,
Imi petrec ziua cu dor!
O, amar și vai de viață
N'am o dragă dimineată
Să nu port lacrimi pe față,
Nici-o dragă de cu sară
Lumea să nu-mi fie amară!
N'am în lume sărbătoare:
Bat-o crucea ursitoare,
Care m'a ursit pe mine,
Să n'am nici o zi cu bine.
Ursitoare ca a mea
Nu-i în sat la nimenea.

Sămărtinul sărat. Milu Urcan.

Aurul și Grâul.

Orzul zise Grâului:

— Aidem în țara Aurului, că ne va fi mai bine.

Grâul răspunse:

— Orzule dragă, mustața ți-e lungă, dar mintea ți-e scurtă. Nu ne e dat nouă să umblăm după Aur, ci Aurului să umble după noi și n'ai grijă, va vezi.

Cunoștințe folositoare.

Pricinuitorii boalelor.

— Animale cari duc bacterii. —

Bacterii se găsesc peste tot locul. Le poartă bolnavii, dela cari se împrăștie în felurite chipuri. Le pot împrăștia însă și unele animale și anume câinii, mățele, cloșanii, șoarecii, păduchii, purecii, muștele, furnicele, țânțarii și altele.

Acestea animale împrăștiind bacteriile, răspândesc și boalele. De aceea trebuie să fim cu grijă și să ne apărăm de ele.

Câinii petrec pe lângă casă, unii domni îi țin și în casă și îi culcă în așternut moale.

Mățele „torc” mai mult pe vatră și după cuptor.

Și cum în vre-o casă poate să fie un bolnav de o boală lipicioasă, bacteriile acelei boale ușor pot să ajungă în părul cânelui sau a măței. Ori dacă bolnavul scuipă pe jos, atât cânele cât și măța pot să calce în scuipatul bolnavului. Și scuipatul fiind plin cu bacterii, acelea bacterii se lipesc de picioarele lor. — Merg în curte, ori chiar în casă la vre-un vecin. Aici bacteriile din păr, ori de pe tălpile picioarelor se scutură. Și vecinul se îmbolnăvește. Boala i-a fost dată de bacteriile aduse de câne ori de măță.

Cloșanii și șoarecii foarte adeseori pătimesc de ciună. Pe acestea animale încă trăiesc purecii, ca și pe oameni. Purecii iau dela cloșani sau dela șoarecii bolnavi bacteriile ciunei. Sar apoi pe oameni. Li mușcă și le împrumută bacteriile boalei. Urmarea e, că oamenii se îmbolnăvesc de ciună, adusă prin purecii dela șoareci sau cloșani.

Ca și purecii, pot aduce bacterii rele și păduchii, fie păduchi de cap, fie de haine. Păduchii duc mai ales bacteriile tifosului. Împrumută acestea bacterii prin mușcătura ce o fac în pielea omului.

Furnicile foarte obicinuesc să se adune pe hoituri. De aici ele pot lua felurite bacterii. În deosebi iau bacteriile ciunei de pe șoarecii morți. Se urcă apoi pe polița din cămară, ori intră în straița cu mâncare, lăsată afară pe câmp lângă vre-o tufă. Pun bacteriile pe mâncare. Oamenii mănâncă și se îmbolnăvesc. Și nu-și pot de loc da seama, că boala le-a fost adusă de furnicile cari le-au cercetat merindea.

Mai mari purtătoare de bacterii, între toate animalele, sunt muștele.

Musca zboară pe afară. Se pune pe hoituri, pe scuipat, pe fecale, pe puroi și prin alte locuri. De aici iea bacteriile ori pe picioare, ori pe trompa cu care suge, ori pe alte părți ale trupului său. — Vine în casă și se pune pe pâine, cade în tăerul cu sorbitură, ori în oala cu lapte. Se așează și pe pereți, pe masă și pe ori ce obiect din casă. — Bacteriile pe cari le poartă, le lasă prin casă pe unde umblă. De acolo, fie cu mâncarea, fie în alt chip, le iau oamenii și urmarea e, că se îmbolnăvesc.

Boalele date de bacteriile aduse de muște sunt multe: otită, tifos, bubă neagră, copturi și altele. —

Ca și muștele, duc bacterii și țânțarii. Boala cea mai grea, purtată de țânțari, este malarie sau frigurile de baltă.

Ei bine, pentruca să împiedecăm lăfșirea boalelor purtate de bacterii cu ajutorul animalelor, trebuie ca să ne păzim de acestea animale și să le stărpim.

Câinii și mățele nu le putem stărpi. Adeseori sunt de lipsă la casă. Să nu le gugulim însă, ori să le purtăm în brațe, ca pe copii, căci ne poate părea rău. Șoarecii și cloșanii

însă să-i stărpim cu ori ce preț. Tot asemenea și purecii, păduchii și muștele, cari și așa sunt oaspeți destul de neplăcuți. Să-i stărpim să nu ne mai aducă și boale și năcazuri.

Ioan Pop-Câmpeanu.

ȘTIRI

Hristos a înviat!

Sărbători vesele și fericite dorim tuturor cetitorilor și sprijinitorilor gașetei noastre. Sfintele Paști la mulți ani!

Tipicul săptămânii. În Dumineca și sărbătorile Paștilor se cântă toate ale Sărbătorii, dupăcum se arată în Pentecostar.

Târgurile. *Aprilie 8:* Crihalma, Oriș, 9 Șomărtin; 10 Crasna, Cuci, Jimborul mare, Măgheruș, Sântămăria de peatră; Hălmeag, Ogra, Zagăr; 13 Bățanii mari, Vinerea; 14 Agărbiciu (jud. Târnava mare), Borgo-Prund, Frumoasa.

Săptămâna patimilor în Blaj. În Dumineca Florilor I. P. S. Mitropolit Vasile a hirotonit întru ipodiaconi și diaconi, iară în Joia mare întru preoți, pe clericii Gavril Filimon, Adrian Nestor și Eugen Totoian. În Luni Marța și Miercuria mare a ținut exerciții spirituale petru teologii și preoții Blajului Ilustratei Sa Dr. Izidor Marcu, vicarul Mitropoliei. În Joia Mare I. P. S. Mitropolit Vasile a spălat picioarele alor 12 teologi, seara a citit prima Evanghelie a patimilor, iară în Vinerea Mare a slujit la prohodul Domnului.

Iarnă la București. La începutul săptămânii trecute s'a abătut peste toată țara un vânt rece, geros, de credeai că suntem în cap de toamnă, nu de primăvară. Acest vânt a fost cumplit în vechiul regat, unde câmpiile sunt mai deschise de către Miază-noapte. *La București a nins în toată legea.*, încât străzile și corperizele caselor au fost năpădite de un gros strat de zăpadă. Și s'a lăsat un ger ca în dricul iernii. În Moldova plugarii sunt desnădăjduiți, oăci zăpada a oprit orice muncă la hotar.

Episcopi noi. La 29 Martie au fost aleși 6 episcopi noi pentru diecezele văduvite și nou înființate ale bisericii neunite. Iată numele lor: Postul asesor consistorial din Sibiu, Lazar Triteanu a fost ales episcop la Roman, preotul Gr. Nicolescu, directorul seminarului din Galați, la Buzău; preotul Ilie Teodorescu dela biserica Amza din București, la Constanța; arhiepiscopul Iacob Antonovici-Bărlădeanu, vicarul mitropoliei Moldovei, la Galați (Dunărea de jos); profesorul dela facultatea de teologie din Cernăuți N. Cotlarciuc, la Cetatea Albă; episcopul Visarion Puiu dela Argeș, la Bălți (Basarabia), iar în locul său protopopul Vasile Duma din Reghinul săsesc, la Argeș.

A perit broasca țestoasă a împăratului Napoleon I. Marele împărat al Franței Napoleon I, cel mare, a fost exilat pe insula Sfânta Elena. Aici nu prea avea oameni cu cari să stea de vorbă. O broască mare țestoasă a fost sângura vietate, pe care o vedea bucuros marele împărat. Cu aceasta se juca ziua întreagă și broasca l-a avut foarte dragă. Broasca aceasta vestită a murit abia acum în vârstă de 200 de ani, trăind dela moartea lui Napoleon încă 101 ani.

Se așază austriecii în România. În anul 1922 s'au așezat la noi în țară 2586 austrieci, dintre cari 708 lucrători la fier, 170 zidari, 165 lucrători la lemn, 121 lucrători jutori și cu ziua. Se vede, că la noi e de trăi.

— **Cum putem ajuta pe prizonierii noștri din Rusia.** În Rusia mai avem o grămadă de prizonieri, despre cari nu știm cum o mai duc. Bolșevicii nu vreau să-i lase acasă, iară de mâncat, precum bine știm, nu prea au ce. Chiar de aceea organizațiunea de ajutorare a infometaților din Rusia, al cărei prezident este Dr. Nansen, a dat de știre în lumea întreagă, că mai bine se pot ajuta prizonierii din Rusia, dacă le trimite omul câte un pachet, iar fiindcă poșta nu este chiar sigură, banca Marmorosch Blank dă de știre, că ea se îngrijește să le trimită pachete pentru suma de 2 dolari și jumătate.

În aceste pachete banca Marmorosch-Blank trimite 1 kg. și jumătate grăsimi, 7 kg. și jumătate făină albă, 2 kg. orez, 200 gr. ceai, 1 kg. zahăr, 2 cutii lapte condensat.

Valoarea lucrurilor trimise e mai mică decât suma trimisă, însă ce întrece peste aceasta se ia pentru transport și pentru ajutoarea celorlalți infometați.

Guvernul sovietic garantează ajungerea acestor pachete în mâna cărora sunt adresate și despăgubește pe cei în drept în caz de pierdere a pachetului.

Ceice aveți așadar prizonieri în Rusia, despre cari știți, că trăiesc, trimiteți suma de 2 dolari și jumătate sau atâția lei câți valorează astăzi 2 dolari și jumătate, la adresa băncii Marmorosch-Blank et Comp. și puteți fi siguri, că pachetele vor ajunge în mâna celor necăjiți. (Un dolar = 215 lei; 2½ dolari = 537 Lei 50 bani).

— **Nenorocire lângă o pădure.** Într-o comună Ciucea și Sebeșul mare s'a întâmplat de curând o mare nenorocire. Săteanul Teodor Costea tăia lemne în pădure și vrând să răstoarne un copac, acesta a căzut peste mai mulți copii ce erau în apropiere. O fetiță de 4 ani cu numele Florica a fost omorâtă numai decât de trunchiul cel greu, iar alți patru copii au fost greu răniți.

— **L-a junghiat pentru 8 Lei.** Doi lucrători dela fabrica de cărămizi din Aiud s'au lăsat la ceartă pentru 8 Lei. Unul cu numele Spaniol l'a junghiat cu un cuțit pe datorașul său Simandy, care, greu rănit, a fost dus la spital.

— **Pojarul în Ibașfalău.** Ivindu-se la Ibașfalău pojarul, liceul „Timoteiu Cipariu“ a fost închis pentru cinci zile. Boala se întinde și în împrejurimi.

— **Iarăși se va scumpli trenul.** Cu începere dela 1 Maiu călătoria și transportul mărfurilor pe C. F. R. se vor scumpli bine.

— **Fântână otrăvită.** Locuitorul Niculae Rambu din Rosa, lângă Slobozia, și-a așezat vitele cu apă din fântâna sa, iară după câteva ore i-au murit toate vitele: 3 vaci și o bivoliță. Pricăpătorii au arătat apoi că fântâna a fost otrăvită. Facătorii de rele sunt urmăriți.

— **Universitățile se vor deschide la 16 Aprilie.** Universitățile, închise în urma hărțușurilor studențești, se vor deschide iarăși în ziua de 16 Aprilie.

— **Spor de leafă pentru funcționari.** În noul buget (socoșile de venit și cheltuieli ale statului) pentru 1 April—31 Decembrie 1923 s'au dat 500 milioane lei pentru îmbunătățirea lefurilor funcționarilor publici. Lefurile lor vor fi mărite cam cu 20—25 la sută, ceea ce e foarte puțin, după cât e de mare scumpetea astăzi.

— **A murit cea mai mare teatralistă a lumii.** La Paris a murit zilele trecute Sarah Bernhardt, cea mai mare și mai vestită teatralistă a lumii.

— **Îngropați de vii.** La Oradea-Mare au fost îngropați Ioan Csizár, funcționar de poștă, în etate de 50 de ani și Ioan Ghețu învățător. Oamenii cari au fost la înmormântare

au auzit gemete din adâncul pământului. Bănuindu-se că aceștia au fost îngropați de vii, i-au desgroptat. S'a observat, că nenorociiți fuseseră îngropați de vii, fiindcă trupurile lor erau pline de sânge și sgariete la brațe și pe față.

— **Condannarea la moarte a episcopilor și preoților catolici din Rusia.** În Rusia goana împotriva tuturor bisericilor e foarte mare. Guvernul bolșevicilor dă porunci, pe care nici un preot cinstit nu le poate împlini și prin urmare aceștia sunt întemnițați și condannați la moarte. După ce până acuma au fost omorâți 1235 de episcopi, arhiepiscopi și preoți, ortodocși acuma au judecat la moarte pe arhiepiscopul catolic Ceplak și pe 16 preoți înalți. Toată lumea protestează împotriva acestei nelegiuii, bolșevicii însă rād în pumni și ucid.

— **Grevă de muncitori pe Valea Murășului.** Cincisprezece mii de muncitori cari lucrează la lemn în valea de sus a Murășului s'au pus în grevă, fiindcă ceruseră spor de plată și 8 ceasuri de lucru la zi și n'au putut ajunge la nici o învoială cu stăpânii la cari lucrează. La toate firezele celea mari a încetat lucrul.

— **Unde nu sunt pășuni,** imășuri sau islazuri, sătenii pot să-și dea vitele la pășune în pădurile statului, plătind câte 10 lei pentru o vită mică și 20 de lei pentru cele mari.

— **Leac împotriva arsurii (opăririi).** Luăm unt proaspăt de mărimea unui ou de găină, îl topim și îl turnăm de pe drojdiu pe un blid cu apă rece. După ce s'a sleit îl punem de nou într-o cratiță curată, adăugăm ceară de stup curată, de mărimea unui ou de vrabie și o lingură de unt de lemn și apoi le topim împreună. După ce s'au topit, le golim iarăși într'un blid cu apă rece. Din alifia aceasta ungem foarte subțire pe o cărpă curată, așăzându-o pe rană și schimbându-o zilnic, până se vindecă. Este acesta un leac sigur și probat împotriva arsurii.

— **Cum ne putem prăsi pruni frumoși.** Cei mai mulți oameni de ai noștri își prăsesc prunii din prunișorii cești din rădăcinile prunilor celor mai bătrâni. Asta însă n'o fac bine, pentru că acești prunișori produc și ei cu vremea alții, prin ce slăbesc și aceștia. Mai bine e deci, să sămănăm sămburi, din cari ies pruni cu mult mai sănătoși și mai frumoși.

— **Cum să sădim pomii.** De câte ori avem de gând să sădim vre-un pom, să băgăm bine de samă, cum facem groapa. Pământul bun de deasupra îl așezăm de o parte a gropii, iar cel de desupt de cealaltă. Aruncăm apoi afară toate pietrele și rădăcinile ce s'ar afla în groapă. După ce așezăm rădăcinile, băgăm mai întâi pământul cel bun, care a fost deasupra și apoi cel rău, care a fost din jos.

— **Nu-i bine să băgăm în groapă gunoi,** pentru că în cazul acesta rădăcinilor le merge prea bine, dar numai cât ține gunoiul, apoi, întinzându-se și ne mai având gunoi, încep a râi și a nu se mai desvolta ca mai înainte, iar pomul dă îndărăt. Gunoiul îl punem numai după aceea, toamna, săpând în jurul pomilor atât de larg cât le este de mare coroana și apoi coperind gunoiul cu pământ. Apa ploilor va da apoi destul nutremânt pomilor noștri.

— **Diavolul în șură.** În satul Wlosciociny din Polonia a venit într-o sară hornarul și l'a rugat pe țaranul Randonsky, să-i dea sălaș peste noapte. Țaranul i-a dat sălaș în șură. Cum nu era tare frig, hornarul s'a culcat în fân. Noaptea aude însă ceva șgomot: erau 4 hoți, cari au venit să fure bucate. După ce au umplut sacii, au început să-i așeze în carul lor cu doi cai. Au dus deja patru saci și mai aveau de dus încă patru. Când erau să ia în spate sacul al cincilea, hornarul s'a uroat pe un căprior și, rânjându-și dinții le-a strigat: „Măi, măi, da lăsați-

mi și mie jumătate“. Hoții au rămas ca trăsniți; unul dintre ei a aprins iute lampa electrică ce o avea în buzunar și atunci au văzut, spre marea lor spaimă, că cel ce i-a agrăit era gol necuratul, negru, cu dinții albi și cu mătură neagră în mână. Au luat-o deci la fugă, lăsând acolo cai, căruța și sacii plini. Hornarul a trezit numai decât pe țaran, care de bucurie l'a sărutat pe hornar și l'a cinstit cu de toate. Stăpânii cailor și a căruții nu s'au arătat însă până astăzi.

— **Cetitorii,** cari n'au plătit nimic în abonament pe anul curgător, sunt rugați să nu uite, că gazeta are lipsuri mari, pe cari trebuie să le acopere la vreme numită; să ne trimită, deci, numai decât banii cu cari ne dătoresc, fiindcă pe noi tipografia nu ne așteaptă. Redactorii acestei gazete muncesc fără plată, prin urmare e cu delege ca măcar cheltuielile gazetei să nu-i stânjanească în truda lor istovitoare. — **Administrația.**

Abonamentul la gazetă:

Pe an	54 Lei
Pe jumătate de an	27 „
Pe trei luni	14 „
Pentru America pe un an 3 dolari.	

Abonamentul se plătește înainte.

Prețul banilor.

Zice că s'ar fi întâmplat la Sfatul de pace din Genova, oraș al Italiei. La acest Sfat erau de față trimișii tuturor țarilor din Europa. După o desbatere mai lungă, trimișii popoarelor a luat o masă împreună, așa ca în chip de prietinie. După masă a dat fiecare să facă plata mâncărilor pe cari le ceruse.

Englezul a băgat mâna în buzunar și scoțind un galbin mititel l-a întins chelnerului. Acesta a făcut închinăciuni până la pământ și i-a mai dat îndărăt englezului o mână de hârtii.

Vine rândul să plătească austriacul. Acesta îi pune chelnerului în mână o hârtie mare, care nu era bancnotă, ci o foaie de trăsură dela tren. Chelnerul hoalbă ochii la coală și stă nedumerit. Apoi întreabă:

— Ce-i asta?

— E hârtia unui vagon de bani pe care îl am în gară — răspunde austriacul. — Du-te la stație și-ți ia din vagon cât crezi că face masa!

Chelnerul înțelege și trece cu socoteala la rusul bolșevic. Acesta pune pe masă un pachet mare și prinde a desface dintr'ansul nește mașini mici de tipar.

Chelnerul rămâne și mai mirat. Ce-o vrea rusul cu sculele astea?

Dar rusul de colo zise:

— Domnule chelner, iată aici o mașină întreagă de tipărit bani. Ia-o la d-ta și-ți tipărește atâtea ruble, câte vrei. *Eu nu te pot plăti altfel.*

Chelnerul a strâmbat din nas și a plecat nemulțumit.

Calul țiganelui.

Țiganul a dus la târg un cal și așteaptă să-l cadă — cumpărător. În sfârșit se apropie un om și întreabă:

— Vinzi calul, țigane?

— Vând, Rumânico.

— Trage la căruță?

— Ba.

— La plug merge?

— Nu.

— Dar călare duce?

— Nu duce, nu.

— Apoi atunci, la ce l-ai mai adus în târg?

— Hei Rumânico, l-am adus ca să știu târgul ce pătinesc eu cu boala asta de parip!

Cărți nouă.

— **Viața și operele episcopului Dr. Demetriu Radu.** Volumul I, PREDICI. Cu aprobarea Ordinariatului episcopesc greco-catolic de Oradea mare. 1923. Tipografia și Librăria românească S. A., Oradea mare. 306 pagini, prețul 50 lei.

Precum se vede din numărul paginilor lucrarea de mai sus e o carte mare, cuprinzând 43 de predici ale răposatului episcop Demetriu al Orăzii, căzut jertfă bombei dela Senat din 1921. Sunt predici minunate căroră preoții le vor lua cel mai mare folos. Răposatul arhieru a fost unul dintre cei mai vestiți predicatori ai bisericilor românești. Credem prin urmare, că preoții vor căuta să-și câștige aceasta carte de mare preț pentru slujba lor de predicatori.

— **Feciorașul moșului** — și alte povestiri de copii din războiu, de *Toma Cocîșiu*. Blaj, Tipografia Seminarului. Prețul 1 Leu.

— **Toderică, dragul mamei.** Povestea unui copil răsfățat, de *Toma Cocîșiu*. Ediția II. Blaj, Tipografia Seminarului. Prețul 1 Leu.

Amândoua acestea cărțile sunt foarte potrivite pentru a fi împărțite ca premii școlare la examene.

Cărți pentru popor.

La administrația noastră se găsesc de vânzare următoarele cărți scrise la înțelesul poporului:

In pragul vremii, indemnuri și sfaturi limpezi pentru zilele de astăzi, de *Alexandru Lupeanu—Melin*, directorul »Unirii Poporului«. Carte laudată de marele învățat Nicolae Iorga dela București și de toate revistele celea mai de seamă. — *Prețul 6 lei.*

Călăuza Blajului, cu însemnări și lămuriri istorice de *Alexandru Lupeanu*, profesor și bibliotecar arhidiecezan. 120 pagini, cu multe chipuri. Prețul 7 lei. De vânzare la Librăria Seminarului, în Blaj.

Cine vrea să cunoască istoria Blajului, a vlădicilor lui cucernici, iubitori de popor, și a celor mai vestite școli ale neamului nostru, să cetească această călăuză, care e scrisă într-o limbă înțeleasă de toți.

Copiii în războiu, povestiri duioase, de Al. Ciura, A. Melin și Toma Cocîș. — *Prețul 1 Leu.*

Sămânța viitorului, indemnuri pentru creșterea copiilor. Sau ce trebuie se știe părinții, cari vreau să crească copiii în frica lui Dumnezeu și oameni întregi. — *Prețul 1 Leu.*

Cântecul Iancului, pe cari le cântă poporul în părțile Ardealului, date la tipar de »Unirea Poporului«. 20 de pagini. Prețul 2 Lei. Se vinde la Librăria Seminarului din Blaj și la administrația gazetei noastre.

Iacă cuprinsul: Iancu și Moșii. Oastea Iancului. Tunurile Iancului. Chiemarea la luptă. Plecarea la bătaie. Iancule... Iancu la Abrud. Iancu la Turda. Iancu la Cluj. Iancu și ghinării. Iancu și Codru. Carele Iancului. Mureșul. Taberele. Armele Iancului. Până fu Iancu.

Cărticică foarte potrivită pentru tinerime și pruncii de școală.

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete:

Fetița orfană piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Simleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

Dacă voți ca banul nostru să ajungă iarăș la preț și să se sfârșască odată scumpetea, nu lăsați nici un petec de loc nesămănat, creșteți vite, porci și galițe cât mai multe, îngrijiți-vă viile și pomii și nu cheltuiți nici un ban pe lucruri ne-
trebnice!

Cine lucrează cu tragere de inimă, se îmbogățește. Prin bogăție și prin cinste se întărește țara. În țară tare, e mulțămire și fericire pentru toți.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

AVIZ!

Societatea de asigurare »Transylvania« își avizează prin aceasta toți clienții, să binevoiască a-și ridica, în termen de opt zile, chitanțele, dela dl **prof. Ioan Brânzeu**, str. Simeon Bărnuțiu, agentul societății pentru Blaj și jur.

(29) 1-2

Caut un post de MORAR la o moară cu foc (sau ori și ce fel de motor). A se adresa la **Augustin Ardoș** comuna Cinade, p. u. Micăsasa, jud. Alba Inf.

(28) 1-1

Vite de vie

Nimenea să nu cumpere Vite altoite cu rădăcină de 1 și 2 ani, până nu va cerceta pepiniera noastră sau vitele depozitate la **Ioan Pușcaș** fost arendator în Blaj.

Cercetați și vă veți convinge!

Frații Butariu
pepinieră de vite altoite
Ghioroc,
podgoria Arad

(21) 4-4

Aviz.

Gunoiți-vă pământurile cu gunoiu măiestrit (calciu-nitrogen) dela

NITROGEN,

Societate anonimă pentru în-grășăminte chimice,
DICIOSĂNMĂRTIN.

(22) 3-4

Cine știe ceva despre *Sălăjian Toader* din Ercea, care a plecat la războiu în anul 1914 ca soldat în Reg 62 de inf Comp. 9 și care din Septembrie 1914 n'a mai dat semn de viață, să binevoiască a înștiința pe soția lui *Mărginean Sofia* în Ercea, p. u. Reghinul-săseș, jud. Mureș Turda. (17) 2-2.

De vânzare. Se află 2 tauri de bivoli de câte 2 ani la economul

Simion Barbat din Pănade p. Blaj, județul Târnava mică.

(24) 2-3

TRANSSYLVANIA

Banca generală de asigurare
soc. pe acții în Sibiu. Societatea cea mai veche a României-Mari, primește asigurări contra
DAUNELOR DE INCENDIU
în fabrici, edificii, mărfuri și mobile cum și
ASIGURĂRI PE VIAȚĂ
de rente viagere, pensuni, pentru studii, copii și zestre, cum și contra grindinei, accidentelor, răspunderii civile, furtului și spargerii.

(23) 2-3

Agentură pentru Blaj și jur Domnul Ioan Brânzeu, Strada Simion Bărnuțiu.

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne »PLUGARUL«, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și mășari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa »VULCANUL« produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa »CONSUM« vinde toate negoațele pentru trebuințele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică
»PATRIA«
Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:
»PATRIA«, BLAJ.

(10) 12-52.